

Sygn. akt I PSK 62/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa A. S.
przeciwko Bankowi Spółce Akcyjnej w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 22 lutego 2023 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnowie
z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. akt IV Pa 39/21,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 240
(dwieście czterdzieści) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa
procesowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 20 stycznia 2022 r., sygn. akt IV Pa 39/21, Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnowie – w sprawie z powództwa A. S. przeciwko Bank S.A. w W. – oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Tarnowie z dnia 7 października 2021 r., sygn. akt IV P 19/19, w którym Sąd Rejonowy oddalił powództwo o odszkodowanie za nieuzasadnione wypowiedzenie umowy o pracę.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego powód zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano,

że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) „skoro Sąd II Instancji rażąco naruszył przepisy prawa procesowego oraz prawa materialnego w tym art. 378 § 1 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., art. 30 § 4 k.p. oraz art. 45 § 1 k.p. Sąd Okręgowy nie rozważył i nie odniósł się bowiem dostatecznie do zarzutów apelacji o naruszeniu prawa procesowego w tym oceny dowodów, skierowanych w orzeczenie Sądu Rejonowego, wskazując jedynie, że przyjmuje sposób oceny dowodów i ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego za prawidłowe oraz naruszył przepisy prawa materialnego, co doprowadziło do błędnego uznania, że przyczyny wskazane w oświadczeniu pracodawcy o wypowiedzeniu Powodowi umowy o pracę były obiektywnie uzasadnione. Powyższe pozbawiło Powoda prawa do otrzymania odszkodowania w wysokości 3 miesięcznego wynagrodzenia brutto za niezasadne wypowiedzenie umowy o pracę złożone powodowi w dniu 21 grudnia 2019 r. Powód wykazał, że wskazane przez pracodawcę przyczyny wypowiedzenia były pozorne, nie były rzeczywistą podstawą do podjęcia decyzji o wypowiedzeniu Powodowi umowy o pracę”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona pozwana wniosła o: 1. wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, 2. oddalenie skargi kasacyjnej - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, 3. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna powoda nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności

wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego

orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Skarżący oczywistą zasadność jego skargi wiąże z „rażącym naruszeniem” wskazanych przepisów prawa materialnego i prawa procesowego i uzasadnia ją twierdzeniami będącymi w istocie prostym zaprzeczeniem stanowisku zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Sąd drugiej instancji – wbrew twierdzeniom skargi – rozpatrywał apelację powoda z zachowaniem reguł określonych w art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c. Podzielił przy tym ustalenia faktyczne, jak i ocenę prawną Sądu pierwszej instancji, stwierdzając w szczególności, że powód swoim zachowaniem w istotny sposób naruszył obowiązki pracownicze, co w pełni uzasadniało wypowiedzenie mu umowy o pracę. Strona pozwana udowodniła, że jej ocena zachowania powoda i przyczyn utraty do niego zaufania były natury obiektywnej i przejawiały się na wielu płaszczyznach. Wskazane przez pracodawcę w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę przyczyny były uzasadnione, a powód rzeczywiście dopuścił się opisanych w wypowiedzeniu zachowań. Zachowania te były w pełni zawinione i nie miały incydentalnego charakteru. Pierwsze z nich, związane z nieuprawnionym dostępem do rachunku zmarłego ojca, wiązało się z jednej strony ze złamaniem wewnętrznych procedur obowiązujących u pracodawcy, a z drugiej godziło w interesy strony pozwanej. Następne zachowanie, związane z udostępnianiem komputera służbowego, cechowało się zaś nagminnością w łamaniu procedur bezpieczeństwa, szczegółowo określonych w regulacjach wewnętrznych. Okoliczność, iż procedury wewnętrzne nie przewidują wprost terminu do przedłożenia aktu zgonu przez

spadkobierców posiadacza rachunku nie powoduje, że do czasu jego przedłożenia osoby trzecie mogą swobodnie korzystać z narzędzi uwierzytelniających posiadacza rachunku oraz przeprowadzać operacje na rachunku, dysponując środkami osoby zmarłej zgromadzonymi na tym rachunku. Powód niewątpliwie posiadał wiedzę o procedurze wdrażanej w przypadku śmierci posiadacza rachunku.

Według Sądu drugiej instancji pozwana wykazała, że nie doszło do likwidacji stanowiska pracy zajmowanego przez powoda, a weryfikacja tego, czy utrzymywanie etatyzacji na dotychczasowym poziomie jest zasadne z ekonomicznego punktu widzenia, leży poza kognicją Sądu. Poza kognicją sądu rozstrzygającego spór pozostaje badanie celowości i zasadności zmniejszenia stanu zatrudnienia dokonywanego w ramach wprowadzanej reformy gospodarczej, czy zmian struktury organizacyjnej zakładu lub z innych przyczyn. Kwestia, czy występuje potrzeba dokonania przez pracodawcę zmian organizacyjnych, w tym likwidacji stanowiska pracy, należy do autonomii zarządczej pracodawcy i nie podlega ocenie sądu pracy. Sąd pracy nie ma kompetencji do badania racjonalności decyzji pracodawcy co do zmian organizacyjnych dokonywanych w zakładzie pracy, podobnie jak nie bada racjonalności decyzji gospodarczych lub innych decyzji związanych z zarządzaniem zakładem pracy. W szczególności zmniejszenie stanu zatrudnienia w zakładzie pracy stanowi uzasadnioną przyczynę wypowiedzenia, a organ rozpatrujący spory pracownicze nie jest powołany do badania zasadności i celowości zmniejszenia stanu zatrudnienia (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 4 lipca 2018 r., I PK 214/17, LEX nr 2561603 i z dnia 14 marca 2018 r., II PK 123/17, LEX nr 2488062).

Uzasadnienie wniosku – poza prostą negacją – nie uwzględnia w ogóle w swojej konstrukcji tak przedstawionego stanowiska zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie. W skardze nie przedstawiono odpowiedniego wywodu wykazującego oczywistą zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.

Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.